

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/154

Karar No : 1980/222

ÖZET : Politik ve ideolojik saikle işlenmeyen, sıkıyönetim ilanına neden olan suçlarla genel ve tak amaç içerisinde bağlantılı bulunmayan suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mehmet Yavuz ve 8 Arkadaşı

O L A Y : 30.11.1978 günü, Kahramanmaraş'ta yapılan izinsiz gösteri yürüyüşü, yer Cumhuriyet Savcılığı'nın 30.11.1979 günlü iddianamesinde "Kahramanmaraş Ticaret Lisesi'nde talebe olan sanıklar, olay günü okulda can güvenliğinin bulunmadığı gerekçesiyle toplu halde vilayete kadar yürümek istedikleri, bu yürüyüşlerinin kanunsuz olduğu zabıt görevlilerince kendilerine bildirildiği halde yürüyüşlerine devam ettikleri, ihtara rağmen değilmadıkları" biçiminde olay anlatılarak sanıkların, 171 sayılı Yasa'nın 22/1 maddesi çerçevesinde cezalandırılması istemiyle Kahramanmaraş Asliye Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Kahramanmaraş 1. Asliye Ceza Mahkemesi, 24.2.1979 gününde, 1978/371 esas, 1979/9 karar sayı ile: Sanıkların, toplu olarak izinsiz yürüyüş yapmaya kalkışmaları, sıkıyönetim ilanına neden olan ortamı oluşturdığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 20.6.1979 gününde, 1979/492-221 sayı ile: Buğun, sıkıyönetim ilanından önce işlenen, sıkıyönetimin ilanına neden olan suçlardan bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, Kahramanmaraş 1. Asliye Ceza Mahkemesi ile Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Adıyaman İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin, tarafları, konusu ve nece aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Başkan Ahmet H. Boyacıoğlu, Üye Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Hakkı Müderoğlu, Orhan Erdem, Servet Tüzün ve İsmet Onur'un katıldığı 30.6.1980 günlü oturumda, geç raporör Hüseyin Çarlıoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazısı okandıktan; oturuma Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Çanicioğlu'nun aynı doğrultudaki sözlü açıklaması dinlendikten sonra gereği görüldüğü düşünülür:

.../....

Gerek Anayasa'nın 124., gerek sıkıyönetim mahkemelerinin görevlerini belirleyen 1402 sayılı Yasa'nın 13. ve 15. maddeleri hükümleri karşısında, olay kısmında oluşmuş ve açıklanan, suçun, sıkıyönetim ilanına neden olan Anayasa'nın tanıdığı hür demokratik düzeni veya temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet eylemleri netliğinde sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suçla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı olduğu yolunda, politik veya ideolojik bir saikle işlendiği hususlarında dosyada yeterli kanıt bulunmadığına göre, bu davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenler, Kahramanmaraş 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine nedenle Kahramanmaraş 1. Asliye Ceza Mahkemesi'nin 14.2.1979 günlü esas 1978/371 kararına 1979/9 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 30.6.1980 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

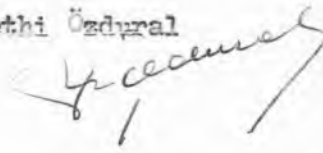
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

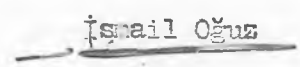
Üye

Fethi Özduvalı

Üye

İsmail Oğuz

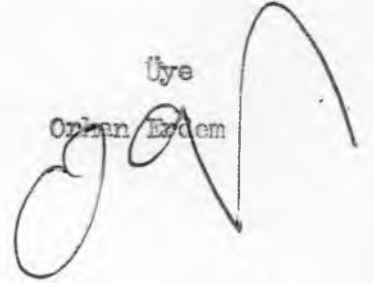
Üye

Hakkı Müderrisoğlu

Üye

Orhan Erdem

Üye

Servet Tüzün

Üye

İsmet Çayır

G/T.